

Sum fótur í hosu:

Skálafjørður til oljuhavn

JAN MULLER
JONHARD HAMMER

-Eg haldi ikki tað er av leið at siga, tá tosað verður um eina framtíðar oljuútgerðarhavn í Føroyum, at so pass-ar Skálafjørðurin og økið her inni í Runavík sum fótur í hosu til endamálið sigur býráðsformaðurin í Runavík, Jákup Lamhauge nú fyrirtøkur í oynni og Runavíkar kommuna annars ar-beiða við ymsum ætlanum í sambandi við komandi oljuleiðing á føroyska land-grunninum.

Runavíkar kommuna er bert ein av fleiri kommunum kring landið, sum hevur boðið seg fram til at hýsa eini oljuútgerðarhavn.

Nú tað nærkast l. útbjóðing eru bæði kommunu og virki í oynni sannað til at fara undir nakað meira í-tøkligt. Og tað var eisini í hesum sambandi, at umbod fyrri kommununa í Runavík komu á tal við Føroya Kolvetni, sum síðani hevur á-tikið sær at gera eina kanning og eina frágreiðing til eina oljuútgerðarhavn í Runavík. Teir, ið hava gjørt frágreiðingina eru Niels Sørensen og Graham Ste-ward frá Føroya Kolvetni og Alistar McCormick, sum tekst við at ráðgeva olju-feløgum um nettup oljuút-gerðarhavnir. Niðurstøðan í frágreiðingini er tann, at økið er sera vælegnað til endamálið, men samstíðis verður met, at tað er sera avmarkað, hvat verður av virksemin og harvið inntøkum tey mongu fyrstu árin.

Men onkunstaðni skal skjótli setast á, og herfyri stovnaði Føroya Kolvetni smápartafelagið „Atlantic Supply Base“, hvors endamáli er at taka sær av fyrir-keiðingunum til eina stórra verkætlan. Í næstum fara umbod fyrri Runavíkar kommunu og nýggja felagið „Atlantic Supply Base“ til Aberdeen at luttaka á olju-messuni har.

Tá oljumesan hevur verið verður so farið at stovna eitt partafelag við tí eudamáli at fáa fyrirtøkur og ein-staklingar allari oynni at

seta pening í verkætlanina. Sosialurin skilur, at stórar áhugi er fyrri hesi ætlan, og tað er ikki óhugsandi, at flestu av størstu og peninga-sterkastu fyrirtøkum í oynni fara at vera við í verkætlanini.

Føroya besta havn

Ein terra, sum er fegin og spenstur um gongdina er sjálvur býráðsformaðurin í Runavík, Jákup Lamhauge.

-Vit halda, at Runavík er eitt sera gott stað til olju-útgerðarhavn. Tað liggur væl fyrri geografski, og talan er eisini um eina av Føroya bestu havnum, ikki minst til veður. Halda olju-feløg tí, at hetta er rætta plássíð hjá teimum at brúka, so er tað spell, um vit ikki hava møguleika at hýsa teimum til ta tíð.

-Eg havi skilt, at tað er ikki so stórar tørvur á havnaøki í sjálvum leiðing-arskeiðnum, og sum er hava vit longu ávist havnaøki tokt. Men hinvegin hevur býráðið gjørt greitt, at skal talan verður um at menna og økja virksemin á pláss-inum, so er neyðugt at byggja havnina út.

Tí hevur kommunan longu samtykt at fremja eina útbýgging, har vaksið verður um havnaøkið á landi, og har ein kaisíða við góðum djúpi uppá einar 12 metrar verður bygd. Her verður hugsað um bæði farnaflutning og møguliga oljuvinnu. Býráðsformaðurin ger greitt, at teir -uttan um til eina oljuvinnu -høvdu farið undir eina slíka útbýgging. Hon verður at byrja um ikki so langa tíð. Í lotuni er hon á tekniborðinum.

Býráðsformaðurin leggur dent á, at sjálvt um eingin oljuvinnu verður, so er iløgan ikki farin fyrri skeyti kortini. Hann vísir annars á, at um so er at oljuvinnu tekur seg upp og vissa er fingin fyrri, at havnin har fer at verða brúkt til oljuútgerðarhavn, so er kommunan sannað til at byggja eina stóra holl at hýsa olju-virksemi. Talan verður so um eina holl av sama slag, sum kommunan á sinni

bygdi til at hýsa virksemin hjá Beta.

Tað hevur annars verið víst á, at tann gáttin, sum er við munnan á fjørðinum er ein forðing fyrri ávisum oljuvirksemi. Hesum vísir ákup Lamhauge vísir aftur. Eg veit t.d. at tað hevur verið fyrirspurningur fyrr um at fáa boripall inn á fjørðin, og tá varð tosað um eitt djúpi uppá 10-12 metrar. Minsta djúpið har gáttin er, er 25 metrar. So her skuldi ikki verið nakar trupulleiki.

Hvat hevur býráðsfor-maðurin í Runavík annars at siga til tey, sum halda, at vit eiga at brúka oljuvinn-una til at fremja „óksimenn-ing“ og at tað frá almennari síðu eigur at verða gjørt av, hvar ein oljuútgerðarhavn skal vera!

-Eg ætli mær ikki at leggja meg út eitt politiskt orðaskifti um, hvar ein møgulig oljuútgerðarhavn skal vera. Hetta er nakað, sum má koma heilt náttúr-liga frá vinnuni sjálvari. Men tað er ein sannroynd, at júst meginakið liggur væl fyrri og hevur nógvar av teimum funktiónum, sum ein oljuvinnu utan iva vil spyrja eftir. Men tað er eisini skiljandi, at suðuroying-ar vilja hava oljuútgerðar-havnina har. Hinvegin roki eg tó við, at oljufeløgin sjálvi vilja sleppa at gera av, hvørja havn tey skulu brúka. Tey fara so at velja tað plássíð, ið liggur best fyrri í allar mátar. Meta tey, at slík havn liggur best fyrri í Suðuroynni, ja, so verða tey har.

Suðuroyggin

Jákup Lamhauge leggur tó aftrat, at tað er einki dulsmál, at Suðuroyggin liggur

nakað malplaserað, tá man sammettir við meginakið. -Høvuðsstaðurin væ t.d. altíð vera eitt pláss, sum dregur at sær, tí her liggur øll høvuðsumsitingin. Vit siggja eisini, at tað er avmarkað við tænastuvirksemi í Suðuroynni. Tá er stóran ódr-vis á t.d. Skálafjørðinum. Her eru fleiri naskinver-kaðir og specialverksaðir av ymsum slag. Eisini er stór skipasmíðja við turrdokk á fjørðinum. Tá und-irsjóvartunnlin kemur er bara ein tími frá Skálafjør-ðinum til flogvollin. Haraftr- at kemur, at tað er stutt til Havnar. Ein oljuútgerðar-havn í meginokinum vil tí altíð hava nógvar fyrirmunir.

Uppá fyrirspurning um teir hava hugsað um bústað-arspurningin í økinum, tá ein oljuvinnu tekur seg upp, vísir Jákup Lamhauge á, at eisini her eru teir væl fyrri, tí tað er so stutt til Runa-víkar úr nógvum bygdum og býum. T.d. tekur tað bara 35 minuttir til at koyra úr Runavík til Gjáar, sum er tað longesti teinurin í Eyst-uroynni úr Runavíkini. Tað tekur bara 20 minuttir til Fuglafjarðar osfr.

Við „The Atlantic Supply Base“ í Runavík eru ikki færri enn trýggjar oljuút-gerðarhavn við á oljumes-suni í Aberdeen. Hinar báðar eru Asco Føroyar, sum er samstarv millum skotsku

Umbod fyrri útlenska oljuvinnu vilja í Runavík, har býráðsformaðurin vísir á møguleikarnar

fyrirtøkuna Asco og Tørs-havnar Skipasmíðju, og síð-ani Norserv, ið er samstarv millum dansku fyrirtøkuna Danbor og tvær føroyskar fyrirtøkur.

Tað skilt, at meðan út-lenski áhugamáli eru við í bæði verkætlanini á Sundi og á Drelnesti, so skulu tað bara vera føroyskar fyrirtø-ur, sum standa aftanfyrri og reka oljubasan í Runavík. Eisini aðrar kommunur í Føroyum verða við á olju-messuni í Aberdeen í næst-um.

Útsøla 27 aug.

Hosutógv
á kr. 12,-

Tweed
fyrr kr. 21,50
NÚ kr. 15,-

Økologisk ull
vanl. prísur kr. 18,-
NÚ kr. 12,-

Restir av
bummulls-
tógvi, kr. 8,-

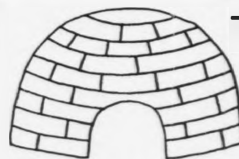
2 tráða føroyskt
skipstroyggjutógv
100 gr. kr. 10,-

Reytt
fingering
kr. 10,-

Undirklæðir
til børn fyrri
1/2 prís

Broderipakkar og toyrestir
nógv niðursett

Flamé, nú kr. 9,75

Tógvhandilin
IGLOO

Sverrisgøta 19
Tórshavn
Tlf. 315264
Fax 319623

